

Vergaderjaar 2015–2016

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 2186

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2016

Bij brief van 6 mei 2015¹ heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken van de verbetermaatregelen vreemdelingenketen, die zijn getroffen naar aanleiding van het overlijden van de heer Dolmatov. Ik hecht er aan u opnieuw te informeren over de voortgang. Als bijlage treft u het overzicht aan met de laatste stand van zaken van deze verbetermaatregelen². Uiteraard zijn er in de afgelopen periode in de vreemdelingenketen ook andere ontwikkelingen geweest, onder andere in het kader van de verhoogde asielinstroom. Het overzicht beperkt zich tot de verbetermaatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van het overlijden van de heer Dolmatov. Hieronder geef ik in aanvulling op dit overzicht per thema op een aantal maatregelen een nadere toelichting op de voortgang.

Informatieoverdracht

Keteninformatisering

De informatie-uitwisseling in de vreemdelingenketen wordt steeds digitaler. Sinds begin 2016 werken het COA, de DT&V en de IND onderling papierloos.

Via de centrale voorzieningen en de primaire systemen van IND, DT&V en COA worden documenten eenmalig opgeslagen door de ketenpartner en hergebruikt door de anderen.

Het Tijdelijk Informatie Systeem Overdracht Vreemdelingen (TISOV) zal conform planning eind 2016 worden vervangen door het zogenoemde Sigma-concept. Met Sigma en de reeds bestaande centrale voorzieningen (Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) en het Centraal Digitaal Depot (CDD)) zullen alle voorzieningen zijn gerealiseerd om mogelijk te maken dat medewerkers in de vreemdelingenketen zoveel mogelijk real-time,

¹ Kamerstuk 19 637, nr. 2007

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

online kunnen beschikken over de voor hun werk noodzakelijke informatie (het zogenoemde vreemdelingenbeeld).

Het project Digitaal Werken loopt tot eind 2016. In het laatste kwartaal van 2016 zullen de laatste centrale voorzieningen worden overgedragen naar de lijnorganisatie. Op dat moment zijn de nieuwe functionaliteiten door meerdere ketenpartners beproefd. De aansluiting van de ketenpartners op de centrale voorzieningen loopt en zal verder doorlopen in 2017 en 2018 voor de volledige realisatie van het vreemdelingenbeeld.

Digitaal procederen via een systeemkoppeling is tussen de IND en de Rechtspraak in maart 2015 klein gestart. Als door een advocaat digitaal geprocedeerd wordt, worden ook de uitspraken digitaal verzonden van de rechtbank naar de IND.

In oktober 2015 is de pilot uitgebreid naar zeven rechtbanken en in januari 2016 naar alle rechtbanken. Er zijn uitgebreide voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. Er is een duidelijke toename van digitaal procederen. In de loop van 2016 zal ook een systeemkoppeling tussen de IND en de Raad van State worden gerealiseerd.

Digitaal procederen is voor advocaten nu nog vrijwillig. Bij de inwerking-treding van de wetgeving Kwaliteit en Innovatie in de rechtspraak (KEI), die moet leiden tot vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht, worden advocaten verplicht digitaal te procederen. Deze inwerkingtreding is bij wet gefaseerd, te beginnen met asiel- en bewaringszaken. De gefaseerde inwerkingtreding van de KEI-wetgeving wordt verwacht per januari 2017.

Medische informatieoverdracht

Een handreiking voor medische zorgprofessionals is inmiddels gereed. Doel van deze handreiking is het vastleggen van een eenduidige interpretatie van de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van medische informatieoverdracht. In de handreiking komen verschillende situaties aan bod waarbij de zorgprofessional stap voor stap wordt geholpen bij het maken van de keuze over het al dan niet overdragen van medische gegevens. Daarnaast wordt aandacht geschonken aan het belang van het actief uitwisselen van medische gegevens voor een goede opvang en begeleiding.

In de brief aan de Tweede Kamer van 30 januari 2015³ over de voorgenomen maatregelen in het kader van de overdracht van medische informatie in de vreemdelingenketen, wordt verder gesproken over een toestemmingsverklaring en een non-consentverklaring. In de uitwerking wordt de non-consentverklaring geïntegreerd in de toestemmingsverklaring door op het formulier twee mogelijkheden aan te bieden: wel toestemming of geen toestemming. De invoering van deze toestemmingsverklaring wordt momenteel voorbereid en is naar verwachting medio 2016 gereed.

De toestemmingsverklaring zal vroeg in het (asiel)proces aangeboden worden aan de vreemdeling. Zo wordt het mogelijk om bij voorkomende verplaatsingen van de ene verblijfslocatie naar de andere proactief de relevante medische informatie over te dragen. Bij het voorleggen van de verklaring ontvangt de vreemdeling zowel mondeling als schriftelijk een uitgebreide toelichting op het doel van de toestemmingsverklaring. Op deze wijze wordt hij bewust gemaakt van de consequenties van wel of geen toestemming geven voor het delen van zijn medische gegevens en kan hij een weloverwogen keuze maken. In de toelichting komt ook aan de

³ Kamerstuk 19 637, nr. 1947

orde dat een vreemdeling zich op ieder moment kan bedenken en kan besluiten zijn toestemming te wijzigen.

Medische en psychische zorg

De afgelopen tijd is nader onderzoek gedaan naar de vraag of het Forensisch Psychiatrisch Centrum Veldzicht een antwoord kan bieden voor vreemdelingen met psychische en psychiatrische problematiek, met name als dit een gevaar kan opleveren voor de vreemdeling of voor zijn omgeving. Conclusie van het onderzoek is dat Veldzicht vreemdelingen zal kunnen opnemen die een behandelbare psychische of psychiatrische aandoening hebben. Sinds 1 januari 2016 is Veldzicht operationeel voor opname van vreemdelingen die aan de criteria voldoen. Of een aandoening behandelbaar is, wordt door een onafhankelijk arts beoordeeld.

Uitgangspunten voor professionals in de vreemdelingenketen

Om te waarborgen dat medewerkers gebruik kunnen maken van de uitgangspunten voor professioneel werken, wordt gewerkt aan het ontwikkelen van breed gedeelde kernwaarden. In de eerste helft van 2016 worden op uitvoeringsniveau sessies georganiseerd over professionele ruimte. Tijdens deze sessies worden de concept-kernwaarden getoetst. Na vaststelling wordt de set kernwaarden opgenomen in de gemeenschappelijke module gericht op ketensamenwerking, die na de zomer van 2016 gereed zal zijn. De module is bestemd voor nieuwe medewerkers in de vreemdelingenketen.

In het vervolg zal ik u over de openstaande punten blijven informeren als er relevante ontwikkelingen zijn.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff